

[Erik Appel.]

med 12 Maaneder regner med det Antal Maaneder, Skoleaaret spænder over. Derved vilde man faa et Skoleaarslevtal paa mindst 15 for de Skoler, der kun har Vintertermin, og paa 23 for de Skoler, der ogsaa har Sommertermin.

Det foreslaas endvidere, at der i Aarslevtallet kan medregnes Elever, der staar i et vist Tjenesteforhold. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Chr. Christiansen i, at Ordlyden her ikke er rigtig fyldestgørende. Det vil for Byhøjskoler Vedkommende sige, at Elever skal kunne blive i deres Stilling som Kontormedhjælpere eller i en anden Form for Medhjælpervirksomhed samtidig med, at de deltager i Byhøjskolens Undervisning og Hjemliv. Det er beklageligt, at det skal være nødvendigt at drive Støtten ind paa denne Maade for Byhøjskolerne. Det skyldes alene den Omstændighed, at Kontormedhjælpere og andre Medhjælpere i Byerne ikke uden at miste deres Plads kan tage et Ophold paa en Højskole paa 5 Maaneder. Jeg har tidligere haft Lejlighed til at henstille til Arbejdsgiverne for denne Kategori af Medhjælpere, at de gav deres gode Medhjælpere Orlov i disse faa Maaneder. Men kan dette af Mangel paa kvalificeret Vikarhjælp ikke ske, maa jeg henstille til Principalerne, at de afkorter de paagældende Medhjælperes daglige Arbejdstimer, saa de faar en Time eller to mere til Raadighed til Skoleopholdet.

Det forlanges endvidere, at de Elever, der deltager i hele Undervisningen, skal udgøre to Trediedele af Aarslevtallet. Jeg maa mene, at denne Brøkdelen er vel høj, og jeg ønsker dette Forhold overvejet i det kommende Udvalg.

Jeg regner det Forsøg, der gøres fra Forstander Frede Bordings Side, paa at rejse en Højskole i København for saa værdifuldt, at ikke alene Lovgivningsmagten, men ogsaa Arbejdsgiverne bør vise Velvilje og yde Støtte til Forsøgets Gennemførelse.

Forslaget om Lærerlønnen er nærmest en à jour-Føring i Henhold til Lærerlønningsloven af 12. Juli 1946. Lærerlønnen skal mindst være som Lønnen for „andre Lærere“, og det skal jeg ikke indvende noget imod. Der aabnes endvidere Mulighed for at opnaa Tilskud til Lærerlønninger, der ligger paa Højde med Seminarlæreres Lønninger. Dette Krav er ikke stillet af Højskolelærerne, hvilket jeg finder det rigtigt at fremhæve, fordi der ofte er talt om, at Idealiteten hos en Højskolelærer skulde bevirke, at han viste et vist Maadehold

med Hensyn til Lønkrav. Det har han altsaa gjort. I Overensstemmelse hermed maatte ingen Lærer lokkes ind i Højskolegerningen, fordi den var økonomisk vel aflagt. Jeg ønsker i denne Sammenhæng at gøre opmærksom paa, at Lærere med 5 Maaneders Undervisning kun opnaar $\frac{5}{8}$ af Alderstillægget, hvilket jeg ikke skal indvende noget imod. Men naar man har skaaret Alderstillægget forholdsmæssigt ned, bør dette Alderstillæg ogsaa gives efter samme Aaremaal, som indrømmes de Lærere, der gør Tjeneste i 8 Maaneder, altsaa efter 5 Aars Forløb. Jeg henstiller ogsaa dette til Overvejelse i det kommende Udvalg.

Vedrørende Forslaget om Tilskud til Forstanderlønnen maa jeg bemærke, at det var paa Tale under Forberedelserne til Loven af 4. Juli 1942. Man forsøgte at finde en Delingslinie mellem Forstandere, der ikke var Grund til at yde Tilskud til, det vil sige Forstandere ved de store Skoler, og Forstandere ved de mindre Skoler, der som Regel havde fuldt Timetal. Det lykkedes ikke at finde en passende Delingslinie. Det er altsaa heller ikke lykkedes nu. Spørgsmaalet bør dog overvejes i det kommende Udvalg. Maa-ske kunde man helt undgaa denne Ændring derved, at en Højskolelærer, der har opnaaet Alderstillæg, fik Lov til at føre disse Alderstillæg med over i sin Forstanderstilling.

I Loven af 4. Juli 1942 var der sat en Grænse for Tilskuddet til de store Skoler. Den foreslaas nu slettet. Der var ikke Enighed om dette paa det Møde, som Foreningen af Højskoler og Landbrugsskoler afholdt i Oktober 1946, idet et ret stort Antal af de mindre Skoler vendte sig derimod. Det vil derfor være rigtigt at overveje dette Strids-spørgsmaal nøje.

Jeg gjorde ved Behandlingen af Højskoleloven i 1942 opmærksom paa, at der i flere Tilfælde var Tilbøjelighed til Overfyldning af Skoler ud over deres naturlige Kapacitet. I Ungdomsskoleudvalget blev det hævdet, at et Elevtal paa 100 var det mest passende, men dette er ikke efterfulgt. Det maa nu undersøges, om det har sin Aarsag i svigtende Økonomi eller andre Grunde. Jeg maa fremdeles mene, at det i Ungdomsudvalgets Betænkning nævnte Tal var baade rigtigt og betimeligt.

Jeg vil dernæst gerne slutte mig til de Bemærkninger, som det ærede Medlem Hr. Chr. Christiansen fremsatte vedrørende Elev-understøttelserne. Jeg deler fuldt ud den Betragtning, det ærede Medlem fremsatte, at det ikke bør være Trangsmomentet alene, der er afgørende, men at Understøttelserne